

తెలుగు జాతీయ దినవర్తిక

వార్త

epaper.vaartha.com

WWW.VAARTHA.COM

తాదేవ్విగూడం

f : fb.com/vaarthaa

Published from Tadepalligudem, Vijayawada, Hyderabad, Visakhapatnam, Rajahmundry, Guntur, Nizamabad, Ongole, Warangal, Tirupathi, Kadapa, Kurnool, Anantapur, Karimnagar, Mahabubnagar, Khammam, Nellore, Nalgonda, Sriakulam

2-1-2025 గురువారం సంపుటి: 30 సంఖిక: 335 పీఎఫ్: 10+4 లెట: 6.50

A quality product from

బాహుబలులండర్ నూతన సంవత్సర

2025

మణిథ్రాక్ చేధాకంక్షలు

CHEWING OF PAN MASALA IS INJURIOUS TO HEALTH. NOT FOR MINORS

NO TOBACCO NICOTINE

రావిడిలెనిదె రత్నం ప్రకాశించదు.
ఆలాగే కష్టాలను తట్టుకోలేని మానవుడు ఏ నాటికీ
పరిపూర్వక పొందలేదు.

ನ-ಚಾರ್ಟೆನ್ ಡಿಗಾಲ್

అంతుచిక్కని ‘అద్భుతా’లు!

మంచి అద్భుతమవుతున్నారిలో దాదాపు డెబ్బు శాతం బాలికలే ఉంటున్నారు. బీహర్, పంజాబ్, ఉత్తర ప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్ తదితర రాష్ట్రాల్లో జిల్లాంటి మినీగ్గిలు పెరిగొఱున్నాయి. బీహర్లో తప్పిపోతున్న పిల్లల సంఘయగత వేడ్లలో రెండువందల శాఖానికి పెరిగిందని గణాంకాలుచెబుతున్నాయి. మరోపై ఎక్కువమందిఖాలు అద్భుత మపుతున్న రాష్ట్రంలో జాబితాలో తెలంగాణ ఏడ్ స్టోనర్లో ఉంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ వస్తువు స్టోనర్లో ఉంది. అద్భుతమైన వారికిసం ఆ కుటుంబ సభ్యులు యేశ్వర బహి కండ్లలో ఒత్తులుపెట్టుకొని చూస్తున్నారు. అనారోగ్యం తోనో ప్రమాదంలోనే ఇతర కారణాలతో మరణిస్తే బాధ ఉంటుంది. కాలం గడిచేక్కి రోజువారి కార్బూకమాల్లో నిమగ్గం కావడం, ఇతర బిత్తిలిలో క్రమేపీ ఆ బాధను కొంతపరచ మరిచిపోతారు. పూర్తిగా ఆ వ్యక్తిలేనిలోటును మరిచిపోతారని చెప్పయేం కానీ, మృతిచెందిన వ్యక్తులకు సంబంధించిన జ్ఞాపకాలను అప్పుడప్పుడు నెమరవేసు కుంటారు. కానీ ఎవరైనాపిల్లలు కానీ, పెద్దలుకానీ అద్భుత మైతే నెలలతర బడి ఆచాకీ తెలియకపోతే ఆ కుటుంబం అనుభవిస్తున్న నరకయాతన మాటల్లో వ్యాపించలేం. చని పోయాలో బిత్తికి ఉన్నారో తెలియదు. బిత్తికింటివెలాంది కష్టాలు అనుభ విస్తున్నారో, తిరిగి వస్తారో రాలో తదితర ఆలోచనాల్లో ఆ కుటుంబం అనుభవించే మానసిక్కుభ వ్యక్తాతీథం. తెలుగు రాష్ట్రాల్లోకాడా ఎందరో పిల్లలేకాచు పెద్దలు కూడా అద్భుతమై దశాబ్దాలు దాచిపోతున్నా ఆ చూకీ దౌరధం లేదు. గుడులు, గోపురాల చుట్టూ తీరు గుతున్నారు. కన్నించిన ప్రతిస్యామికి, బాబాలకు మొక్కు తున్నారు. ఆ బాబాలు చెప్పేదంతా అమలు చేస్తున్నారు. ఇందుకు దబ్బుఖంత ఖర్చుచేస్తున్నారో చెప్పలేం. ఎన్నో కేనులు పోలీసులదృష్టికి కూడా రావడంలేదు. తీవ్రపాద ప్రాబల్యం ఉన్న ప్రాంతాల్లో యువతీయువకుల అద్భుతం గురించి పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడానికి వెనకంజెషేస్తున్నారు. యువతిపోయి తిరిగి వచ్చినా వివాహం, తదితర విషయాల్లో సమస్యలు వస్తాయని, రాకపోయినా మిగిలిన వారికి పెళ్ళిసంబంధాలు కుదరడంలో కష్టాలు ఎదురవుతాయని నోరు వివరించపోతున్నారు. అయితే ఈ కేసుల్లో కూడా పోలీసులు అంతగా వట్టించుకోవడం లేదనే చెప్పాయి. వారికి ఉన్న పనుల్లో బిత్తికి ప్రాధాన్యత దృష్ట్యా పీప్పొదృష్టి సారించడకపోతున్నారు. అసలే సిఖుంది కొర తతో ఉన్నపోలీసు విభాగానికి నేరాలోపాటు ముఖ్యంగా అన్నింటికంటే మించివిపాపి భద్రత లాంటి కార్బూకుమాలు పెరగడంతో ఇటువైపుఅంతగా పట్టించుకోలేకపోతున్నారు. ఇప్పటిక్కొన్న కెంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ విషయంలో ప్రత్యేక ప్రశ్నాపాత్రి. అవసరం అనుకుంటే చట్టల్లో మార్పులు చేయాలి. పోలీసుశాఖలో దీనికి ప్రత్యేక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. ఇందులో ఎలాంటి నిర్వహిం చేసినా ప్రజల్లో వ్యవసహారానికి ప్రమాదం ఉంది.

**డాక్టర్
నీలం నిరపత్త**

ఆద విధానా విష్టలవిడ్గా హనిల నికితేకు పాల్గొమచున్న
రా అడవి మృగాలయ వేటాడున్న వేటగాళ్కు పట్టాలు,
విత్తుపద్ధితో హనిసేసున్న స్వభంద సేపానంపై తోడ్చాటు

ఫార్స్ పరిధిలో అటవీశాఖ అంపనాల ప్రకారం 34 పులు లు ఆవాసాన్ని సుధిరంజేసుకుని జీవిస్తుండడం గమనార్థం. మరొపైపు సమీప గతంలో 15 పులులకు ఆవాసంగా కొన సెగిన కవ్వుల్ రిజిస్ట్రేషన్ అడవుల్లో కేవలం కే.గిగా పిలవబడే ఒకే ఒక పులి కనపడుతుండడం అది కూడా ప్రభుత్వ లెక్క ల్లోకి రాకపోవడు శోచనీయం. శాశ్వతంగా అంతర్ధానమయ్యే స్థితికి నెట్టివేయబడుతున్న ట్రైగర్ సంరక్షణ కోసంప్రభుత్వం అనేక వస్తుపోటి సంరక్షణ చట్టాలను రూపొందించడమే కాకుండ స్వాచ్ఛత్తు దేశ ప్రధాని అధ్యక్షతన నేపసల్ ట్రైగర్ కన్సర్వేషన్ అధారిటీని ఏర్పాటుచేయడం గమనార్థం. అందు లో భాగంగానే ట్రైగర్ ఆవాసాన్ని కోర్, బఫర్ జోస్ట్ నేల్సుగా వర్ట్ కరించి ట్రైగర్ సంరక్షణ కోసం ఒక నిషిప్పమైన ప్రణాళికను తయారు చేసే క్రమంలో అడవికి ఎత్తో సమీపంలో నివ సించే దుజుల్లో పుహుడానాన ధనింద్రాను ఏర్పాటుచేయా

ఆరణ్యలలో తమ ఆవాసాలలో సున్నటితంగా పున్న పులులను సైతం వేటాడుతున్న వైనం వైల్డ్‌లైఫ్ ప్రేమికులకుఅందో శన కలిగిస్తోంది. పులుల సంరక్షణ, అభివృద్ధియొచితపడి కగా భారత ప్రభుత్వం ప్రత్యేక కారిడార్ ద్వారా పులులను ఇతర ప్రాంతాలకు అయ్యానిచి అక్కడ వాటి ఆవాసాన్ని సుస్థిరపరిచి వాటి పెంపునకు కృపిచేయడం జరుగుతున్న వైనంమనకు తెలిసినదే. ఈ క్రమంలోనే చత్తీస్‌గఢ్, మహారాష్ట్రల నుండి 2014లో సిర్పూర్ అడవులలోఇ ప్రవేశించిన ఛాల్పుల తోచి విడతలో 4, మలి విడతలో మరో 4పిల్లలకు జన్మనిచ్చి సూపర్ మామ్గా పేరుతెచ్చుకోవడం గమనార్థం. ఆ సమయంలో సిర్పూర్ అడవుల 15 పులులతో పులుల సంరక్షణలో తెలంగాణ రాష్ట్రానికి తలమానికంగా మారణం గర్వకారణం. ఆ పులిపిల్లల్లో ఒకటిన 8 మాత్రం పెంచికల్ పేట రేంజ్ అడవిని తన శాశ్వత ఆవాసంగా మార్చుకుని అక్కడే జీవిస్తున్నదని ఆ ప్రాంత ప్రజలలో పాటు అటీచి శాఖ అధికారులు చెబుతుండడం గమనార్థం. ఐతే మరో షైప్ ఛాల్పులతో పాటు మిగతా పులుల జాడ తెలియకొవడం బాధాకరమే. రెండ్కో క్రితం చెన్నార్ కవ్వుల్ రిజర్వ్ పొర్స్ పరిదిలోని శంఖిపూర్లో ఓ పెద్దపులి హతమైంది. పులుల మిస్సి గంగ కేసుల మిస్టర్ దృష్ట్యా అటవీశాఖ వనితీరు మరింత మెరుగుపడాల్సి వుండం భావన సర్వత వ్యక్తమాతోంది. నేడు తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఆమ్రమాద్ ట్రైగ్రం రిజర్వ్

వోలా, జోమాట్లో, అముజాన్ డెలివరి వర్ష్పు, ఖుడ్సపొందా, ఉబర్ రస్టాప్ వంటి సరీసుల్లో పని చేస్తూ న్నారు. ఇలాంటి ఉపాధిని కల్పించే ఆర్టిక వ్యవస్థను గ్రీ ఎకానమీ అంటారు. చాలామంది యమపత రోజువారి భర్యుల కోసం బ్లైక్ రైడర్ వంటి పశులుచేస్తూ ఇన్స్టాంట్ మని సంపాదిస్తూన్నారు. ఇంటర్, ఫిట్రి సెకండియర్ నుంచి ఇలాంటి పని (గ్రీ వర్ష్పు) చేస్తూన్నారు. తన ప్రీట్మెంట్లో బ్లైక్ చేస్తూ డబ్బులు సంపాదిస్తూన్నారు. రోజువారి అవసరాలకు అప్పికెప్పుడు డబ్బులు కావాలంటే ఎవర్చు అడగలేక, డబ్బులు కావాలనుకున్నారు యాప్ అనేచేసుకుని టాగ్రెట్ పెట్టుకుని డబ్బులు సంపాదిస్తారు. దీనిపైనే జీవితాంంపం ఆధారపడాలని అనుకోరు. పైగా కాంపిటీషన్ బాగాపెరికిస్టీయి ఆధాయంకూడాపిడిపోయాంది. దేశంలో గ్రీ ఎకానమీ పెరుగుతోందని నీతి ఆయోజి నివేదిక చెప్పింది. ఎవ్వర్డైనా, ఎక్రదనుంచేసా పని చేసుకునే అవకాశముండటంతో గ్రీ ఎకానమీ అప్పి రంగాల్లో పెరుగుతోందని తెలివింది. “గ్రీ పర్స్యూ ప్రస్తుతం దేశంలోని పర్స్యూ ఫోర్సులో 1.5 శాతం మరిండిన్నారు. ఇదివర్జులకు, సంస్థలకు

సమస్యలతో సతమతమవుతున్న గీర్ వర్షర్య

గి వర్షమ్మలంత వివిధ ప్రాటఫారముల ద్వారా తాత్కు లిక, సౌకర్యవంతమైన ఉద్యోగాలలో పనిచేసే వ్యక్తులు. సాంప్రదాయ ఉద్యోగములుగా పరిగిణింపబడు. గిగి కార్యకులు సాంప్రదాయ యజమాని, ఉద్యోగి సంబంధాల వెలువల పనిచేసే స్వతంత్ర తాంట్రార్కులు. వారు వారి పెద్దుల్లు అస్తుల అధారంగా ఇతర ఉద్యోగాలు చేస్తారు. కూడా హరణకు ఉబరి, ఒలా కోసం టైడ్ షిరింగ్ డైవర్సు, జోమాటో స్పిగ్గి కోసం ఘృద్ద డెలివర్ కార్బుకులు, భవన నిర్మాణ కార్బుకులు, దినసరి కూలీలు, గృహ సహాయం చేసే కార్బుకులు, జన్మి విధాలుగా పనిచేస్తారు. ఇది పూర్తిగా ఇంబర్టో ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది. వీరికి అప్పిరమైన అదాయం, ఉద్యోగ భద్రత లేకపోవడం, అలోగ్స్ బీమా లేదా చెల్లింపు సెలవులు వంటి ప్రయోజనాలకు పరిమిత యూక్సెన్ ఉంటుంది. భార తేడశంలో గీగి ఆర్కిక వ్యవస్థాపనది, అది వేగంగా విస్తరిస్తాంది. ఉపాంచి విధానాల కోసం సాంకేతిక ప్రాక్యలజీసి ఉపయోగిస్తున్న న్నారు. కోవిడ్ సమయంలో ఈ మహామాయి అనేక సవాళ్ల ను తెచ్చి పెట్టింది. సాధారణ ఉద్యోగములకు రక్షణ కలిగి స్వ

డక्टर్ మోటీ చిరంజీవి
శ్వేతిశీలు, పద్మ విరమణ ప్రాణశికలు అనా
ం పంచివి పుండు. వీరికి లేబర్ కోడ్ ఉం
రర్పుర్ల అంటే బుకింగ్‌పై పని చేసేపారు.
పు 1.5 కోట్ల మంది గిరీ రర్పుర్ల ఉన్నారు.
ంగ్ గ్రావ్ విడుదల చేసిన నివేదిక ప్రకారం
రర్పుర్సంఖ్య పార్టీబ్స్, మిడిట్ల్యూల్ దాఢా
కాగా, లాంగెంటర్ల్యూల్ 90మిలియన్ గిరీ
వ్యవస్థల్లో భాగమవుతారు. భారతదేశంలో
కొత్తగా ఆమోదించబడిన లేబర్ కోడ్లు
రంగంలోని కార్బనులతో పోటు గిరీ ఫ్లాట్
లకు సామాజిక భద్రతను అందిస్తాయి.
నిరుద్యోగిత తీవ్రమవుతున్న సమయంలో
అనే మాట తరచూవిషిస్తోంది. చదువుకున్న
లు దొరక్క, స్టెన్ ఉపాధి ఆపకాశాలు లేక
పున్నారు. ఆర్టిక అవసరాల కేసం కొన్ని రోజు
లో కొన్ని గంటల సమయం సిగ్రీ, ర్యాఫిడ్

ప్రజాసాధ్య మౌలికతథ్యనికి జమలి వ్యతిరేకం!

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక దేశం ఒక ఎన్నికలు ఆనే వన్ నేపన్ వన్ ఎలక్షన్ బిల్లు విపర్యంలో కీలక నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఈ బిల్లుకు కేంద్ర కేబినెట్ అమోద ముద్ర వేసింది. ఎన్నికల్లో సంస్కరణలు తీసుకువచ్చే ఉన్న శంతో పార్లమెంట్, దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల అసంబిల్లమ ఒకసారి ఎన్నికలు నిర్వహించాలనే లక్ష్యంతో ఈబిల్లు తీసుకొచ్చింది. ఈ బిల్లుకు 2024 డిసెంబర్ 12వ తేదీ కేంద్ర కేబినెట్ అమోదం తెలిపింది. కేంద్ర కేబినెట్ అమోదం

నాడెండ్ల శ్రీనివాస్
 కుగా నిబంధనలను పొడించడం లేదా
 మగుతుందా? లోకసభ, అసెంబ్లీ ఎన్నికలను
 వచడం వలన ప్రస్తుతం ఉన్న అన్ని రాష్ట్రాలే
 పద్ధతి చేయవలిని ఉంటుంది. వీటిలో ప్రతి
 పద్ధతికాలాలను కలిగి ఉంటాయి. రాష్ట్రం
 పటుతుంగ స్వచ్ఛందగా సిఫారసు చేసి,

కల కోసం దాచపు 10 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుతున్నది. ఈ విధంగా లెక్కిస్తే ఒక్క ఓటరుఱై కేవలం 20 రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చుతున్నది. ఇక రాజకీయ పార్టీలు చేసే ఖర్చు ప్రజలకు పునఃపంచించే జరుగుతున్నది. దీనివల్ల అనేకమందికి ఉపాధి అవకాలు లభిస్తున్నాయి. కాబట్టి దీన్ని ఖర్చుగా ఎలా భావిస్తా? ఎన్నికల సంఘం విధించే మోడల్ కోడ్ ఆఫ్ కండక్ట్ (ఎంసిసి)వల్ల ప్రభుత్వాలకు ప్రత్యే కంగా ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేవు. ఎందుకంటే ఎంసిసి కేవలం కొత్త పద్ధతిలక ప్రకటనలు, అమలుకు మాత్రమే వర్తిస్తాయి. కాబట్టి బిజిపి తమకు అనుకూలంగా ఎన్నికలప్రక్రియను మార్చుకొనేందుకు ఈ ఒక్కదేశం ఒకే ఎన్నిక అనే ఎజెండాను ముందుకు తీసుకొచ్చేబడులు కేంద్ర, రాష్ట్ర, స్టోనికప్రభుత్వాలు ఏం చేయాలో రాజ్యాంగంలో స్పృష్టింగా రాసిస్తున్నది కాబట్టి పాలకులు దాన్ని అమలు చేస్తే చాలు, ఒకే దేశం, ఒకే ఎన్నికలు అనేభావం కొన్ని చిన్నప్రయోజనాలను కలిగి ఉన్నప్పటికీ, ఇది భారతీయ సమాజంలో గణసియుమెన్ సవాళ్లను ఎదుర్కొంటుంది. ముఖ్యంగా ప్రతి రాష్ట్రం దాని సొంత రాజకీయ మార్గాన్ని అనుసరించే దేశంలో, ఏకకాల ఎన్నికల తో ప్రచారించిన దెబ్బతింటుంది. ఉదాహరణకు కొంతమంది ఎమ్మెళ్లేయు విధేయతలను మార్చుకోవాలని నిర్ణయించుకున్న తర్వాత ఒక నిర్దిష్టరూపం మెజారిటీని పెంచినట్లుయైతే ఏమి చేయాలి? ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఏకకాల ఎన్నికలను ఎలా కొనసాగించాలి? మొదట లోకసభ ముందస్తూ రద్దు చేయ బడితేచక దేశం, ఒకే ఎన్నికలు ఎలా వసిస్తాయి? అలాంట ప్యాదు అన్ని రాష్ట్రాల అసంబీలను రద్దు చేస్తామా? ప్రజా స్వామ్యాన్నికి ఇది సిద్ధాంతపరంగా ఆవశింపు పనికిరానిదిగా అనిపిస్తుంది. లోకసభ, అసంబీల్ ఎన్నికలు జరిగిన 100 రోజులలోపు పంచాయతీ ఎన్నికలను వేర్చేరుగా నిర్వహించడం అనేది జమిలీఎన్నికల సారాంశానికి విరుద్ధం. జమిలి ఎన్నికల విధానాన్ని అనుసరించడం అంటే ప్రజాస్వామ్యాలికత త్వానికి వ్యతిరేకమే అవుతుంది. సార్వభౌమాదికారంప్రజలకు లేకుండా ఎన్నికలను కేవలం ఒక ప్రక్రియలా, తంతులాభావిం చినట్టు అవుతుంది. ప్రజలబాధ్యత కేవలం వెద్దేక్కలు ఒకసారి ఓటు వేయడానికి పరిమితంచేసి ఆ తరవాత ప్రజలకు ఏ పాత్రలేకుండా చేయడమే అవుతుంది. ఆ తర్వాత వ్యవహరం అంతా కార్యనిర్వహక వద్ద చేతిలోనే ఉంటుంది. ●

